

เกณฑ์การพิจารณาตัดสินโครงการชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) ปี ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๑ นโยบายและแผนงานการจัดการขยะที่ต้นทาง	๒๐	คะแนน
ส่วนที่ ๒ การมีส่วนร่วมและจิตอาสาจัดการขยะในชุมชน	๓๐	คะแนน
ส่วนที่ ๓ การบริการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนโดยใช้หลัก ๓Rs	๕๐	คะแนน
ส่วนที่ ๔ ผลสำเร็จการดำเนินงานชุมชนปลอดขยะและความยั่งยืน	๓๐	คะแนน
ส่วนที่ ๕ การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๑๐	คะแนน
รวม	๑๔๐	คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน	แนวทางการพิจารณา	
	กระบวนการ	การดำเนินงาน/ผลสำเร็จ
๑. นโยบายและแผนงานการจัดการขยะที่ต้นทาง (๒๐ คะแนน)		
๑.๑ นโยบายและแผนงานการจัดการขยะที่ต้นทาง ๑๐ คะแนน	๑. มีนโยบายและแผนงานการจัดการขยะที่ต้นทาง ชุมชนปลอดขยะ การบริหารจัดการขยะ ๒. มีโครงการการจัดการขยะที่ต้นทาง ชุมชนปลอดขยะ การบริหารจัดการขยะ	๑. ดำเนินกิจกรรม โครงการตามนโยบายและแผนงานการจัดการขยะที่ต้นทาง ๒. มีการประชุมหารือร่วมกับชุมชน ๓. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน ตามนโยบายและแผนงานการจัดการขยะที่ต้นทาง
๑.๒ แนวทางการสนับสนุนชุมชนปลอดขยะ ๑๐ คะแนน	๑. การสนับสนุนงบประมาณ หรือวัสดุอุปกรณ์ให้กับชุมชน ๒. การสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการจัดการขยะที่ต้นทาง	๑. การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ อปท. เป็นพี่เลี้ยงของชุมชน ๒. ผู้บริหาร อปท. เจ้าหน้าที่ ลงพื้นที่ชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมและร่วมกิจกรรม
๒. การมีส่วนร่วมและจิตอาสาจัดการขยะในชุมชน ๓๐ คะแนน		
๒.๑ การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ๑๕ คะแนน	๑. การดำเนินกิจกรรมการจัดการขยะที่ต้นทาง ระดับครัวเรือน และกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วม ๒. การติดตามประเมินผลการดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมการจัดการขยะที่ต้นทาง	๑. จำนวนคน ครัวเรือน เข้าร่วมกิจกรรมชุมชนปลอดขยะ ๒. ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมคัดแยกในระดับครัวเรือน และนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์
๒.๒ การส่งเสริมจิตอาสาและจิตสาธารณะภายในชุมชน ๑๐ คะแนน	๑. มีกิจกรรมจิตอาสา หรือกิจกรรมพัฒนาชุมชน กิจกรรมสาธารณะประโยชน์ต่างๆ ภายในชุมชน ๒. มีกิจกรรมการขยายเครือข่ายภายในชุมชนมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนปลอดขยะ	๑. ประชาชนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนา กิจกรรมสาธารณะประโยชน์ ๒. มีแกนนำหรือกลุ่มที่รับผิดชอบดูแลกิจกรรมการจัดการขยะที่เป็นส่วนร่วม ๓. มีเครือข่ายความร่วมมือ การจัดการขยะที่ต้นทางในชุมชน ๔. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชนที่เกิดจากการพัฒนาชุมชน
๒.๓ การมีส่วนร่วมของภาคส่วนอื่นๆ ๕ คะแนน	๑. มีหน่วยงานภาคส่วนอื่นๆ มีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรม หรือสนับสนุนกิจกรรม	๑. เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้นของชุมชนปลอดขยะจากการสนับสนุนของหน่วยงานภาคส่วนอื่นๆ

		๒. มีความต่อเนื่อง สม่่าเสมอของการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภายนอกชุมชน
๓. การบริการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนโดยใช้หลัก ๓Rs (๕๐ คะแนน)		
๓.๑ รูปแบบ วิธีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน ๑๕ คะแนน	<p>๑. มีรูปแบบและการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมของชุมชนสอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน</p> <p>๒. มีข้อตกลงหรือกฎระเบียบของชุมชนในการจัดการขยะมูลฝอย</p> <p>๓. มีการส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง</p> <p>๔. มีกิจกรรมการจัดการขยะตามหลัก ๓Rs</p>	<p>๑. ชุมชนมีการจัดการขยะมูลฝอยที่ดี มีการคัดแยก จัดเก็บ และไม่มีขยะตกค้างภายในชุมชน และไม่มีการเผาขยะในที่โล่ง หรือกำจัดขยะอย่างผิดวิธี</p> <p>๒. ประชาชนในชุมชนปฏิบัติตามข้อตกลง หรือกฎระเบียบการจัดการขยะ</p> <p>๓. ครั้วเรือนมีการ ลด และคัดแยกขยะอย่างถูกต้อง</p>
๓.๒ กิจกรรมการลดขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง ๑๕ คะแนน	<p>๑. มีกิจกรรม มาตรการลดขยะตั้งแต่ต้นทาง เพื่อให้ขยะลดลง</p> <p>๒. มีกิจกรรมลดใช้ Single Use Plastic</p> <p>๓. มีกระบวนการติดตามประเมินผลปริมาณขยะที่ลดลง</p>	<p>๑. ปริมาณขยะที่นำไปกำจัดลดลงหลังจากดำเนินกิจกรรมชุมชนปลอดขยะ</p> <p>๒. จำนวนการใช้ถุงพลาสติกและโฟมในชุมชนลดลง</p>
๓.๓ กิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอยทั้ง ๔ ประเภทอย่างมีประสิทธิภาพ ๑๐ คะแนน	<p>๑. มีกิจกรรมการจัดการขยะอินทรีย์ คัดแยกและนำกลับมาใช้ประโยชน์</p> <p>๒. มีกิจกรรมรวบรวมขยะรีไซเคิลเพื่อนำส่งเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล</p> <p>๓. มีกิจกรรมคัดแยกขยะทั่วไปอย่างเป็นระบบ หรือกิจกรรมใช้ประโยชน์จากขยะทั่วไป</p> <p>๔. มีกิจกรรมคัดแยกขยะอันตรายในชุมชน อย่างปลอดภัย และสถานที่จัดเก็บรวบรวมเพื่อส่งต่อไป อปท. นำไปกำจัดต่อไป</p>	<p>๑. ปริมาณขยะอินทรีย์ที่ปนไปกับขยะทั่วไปลดลง มีขยะอินทรีย์ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมเห็นได้ชัดเจน และปฏิบัติในระดับครั้วเรือน กระจายครอบคลุมทั้งชุมชน</p> <p>๒. ไม่มีขยะรีไซเคิลทิ้งปนในถังขยะทั่วไปที่ส่งกำจัด สามารถคัดแยกขยะรีไซเคิลเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิลอย่างเป็นรูปธรรมเห็นได้ชัดเจน และปฏิบัติในระดับครั้วเรือน</p> <p>๓. มีระบบการจัดการขยะทั่วไปของชุมชน เช่น ภาชนะรองรับ เวลาการจัดเก็บ มีการคัดแยกขยะทั่วไปบางชนิดกลับมาใช้ประโยชน์</p> <p>๔. มีจุดรวบรวมขยะอันตรายของชุมชน ที่จัดเก็บได้อย่างปลอดภัย ประชาชนสามารถคัดแยกขยะอันตรายและจัดเก็บได้อย่างถูกต้องตั้งแต่ระดับครั้วเรือน</p>
๓.๔ นวัตกรรมจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน ๑๐ คะแนน	<p>๑. มีการสร้าง พัฒนา หรือนำนวัตกรรมจัดการขยะมาใช้จัดการขยะภายในชุมชน</p>	<p>๑. มีนวัตกรรมจัดการขยะมูลฝอย ที่เหมาะสมกับบริบทชุมชน</p>

	๒. นำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาปรับปรุงมาพัฒนาเป็นนวัตกรรมการจัดการขยะ	๒. นวัตกรรมจัดการขยะส่งผลต่อความยั่งยืนการดำเนินงานชุมชนปลอดขยะ หรือช่วยให้การจัดการขยะมีประสิทธิผลมากขึ้น
๔. ผลสำเร็จการดำเนินงานชุมชนปลอดขยะและความยั่งยืน ๓๐ คะแนน		
๔.๑ ความรู้ ความเข้าใจ ความมีวินัย และจิตสำนึก การจัดการขยะมูลฝอยของคนในชุมชน ๑๐ คะแนน	<p>๑. มีการส่งเสริมความรู้การจัดการขยะให้กับครัวเรือน และประชาชนในชุมชน ผ่านการอบรม ศึกษาดูงาน การประชุม หรือสื่อเอกสารประชาสัมพันธ์</p> <p>๒. มีข้อตกลง กฎระเบียบ หรือธรรมนูญหมู่บ้านด้านการจัดการขยะ ที่คนในชุมชนร่วมกันปฏิบัติ</p>	<p>๑. ประชาชนในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจการจัดการขยะที่ต้นทาง สามารถคัดแยกขยะได้อย่างถูกต้อง</p> <p>๒. ประชาชนในชุมชนมีจิตสำนึก รักษาความสะอาดของชุมชน ดำเนินการคัดแยกขยะในครัวเรือนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ</p> <p>๓. ประชาชนมีวินัยและปฏิบัติตามข้อตกลง หรือกฎระเบียบการจัดการขยะอย่างเคร่งครัด</p>
๔.๒ ปริมาณขยะมูลฝอยที่ลดลง และขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ ๑๐ คะแนน	<p>๑. มีการเก็บข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยภาพรวมทั้งหมดของชุมชน ปริมาณขยะที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ ปริมาณขยะที่ส่งกำจัด และมีแบบฟอร์มจัดเก็บข้อมูล</p> <p>๒. มีการวิเคราะห์ข้อมูล จัดทำสถิติของข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยของชุมชน เพื่อเปรียบเทียบหาปริมาณขยะที่ลดลง และปริมาณขยะที่นำกลับมาใช้ประโยชน์</p>	<p>๑. วิธีการจัดเก็บข้อมูลขยะมูลฝอยของชุมชนเป็นไปตามหลักวิชาการ หรือวิธีการมีความน่าเชื่อถือ ตรวจสอบได้ มีเอกสารหลักฐานชัดเจน</p> <p>๒. นำข้อมูลจากการวิเคราะห์จัดทำเป็นกราฟ ตารางเปรียบเทียบ แผนภูมิ</p> <p>๓. ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนลดลง ร้อยละ ๕ และปริมาณขยะนำกลับมาใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๓๐ จากขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด</p>

<p>๔.๓ ความต่อเนื่องยั่งยืนของการจัดการขยะมูลฝอย และการเป็นแหล่งเรียนรู้ ๑๐ คะแนน</p>	<p>๑. มีแผนงานเพื่อดำเนินกิจกรรมชุมชนปลอดขยะอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๒. เลือกกิจกรรมการจัดการขยะในชุมชนปลอดขยะอย่างเหมาะสมกับบริบทชุมชน และดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>๓. สร้างหรือกำหนดแหล่งเรียนรู้การจัดการขยะในชุมชนเป็นต้นแบบการจัดการขยะภายในชุมชน และชุมชนหรือหน่วยงานภายนอก</p> <p>๔. มีการกำหนด มอบหมาย ผู้รับผิดชอบดูแลกิจกรรมการจัดการขยะ หรือมีคณะทำงานบริหารจัดการกิจกรรมการจัดการขยะ</p>	<p>๑. กิจกรรมการจัดการขยะในชุมชนปลอดขยะ มีกระบวนการดำเนินการที่ต่อเนื่อง หรือดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมธนาคารขยะ กิจกรรมใช้ถุงผ้าในร้านค้า หรือกิจกรรมที่ทำต่อเนื่องทุกปี เช่น ผ้าป่าขยะรีไซเคิล ขยะแลกไข่</p> <p>๒. กิจกรรมการจัดการขยะดำเนินงานได้ประสบความสำเร็จ มีครัวเรือนเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่าร้อยละ ๘๐ และสามารถลด คัดแยกขยะ นำกลับมาใช้ประโยชน์ได้มากกว่าร้อยละ ๓๐</p> <p>๓. ชุมชนดำเนินการกิจกรรมชุมชนปลอดขยะ และกิจกรรมการจัดการขยะต่อเนื่องหลายปี จนกลายเป็นวิถีชีวิตประจำวัน</p> <p>๔. กิจกรรมการจัดการขยะมีการทำงานอย่างเป็นระบบ และพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมให้ดำเนินงานได้อย่างราบรื่นต่อเนื่อง</p>
<p>๕. การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑๐ คะแนน</p>		
<p>๕.๑ ดำเนินกิจกรรมการจัดการขยะตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๕ คะแนน</p>	<p>๑. ดำเนินกิจกรรมการจัดการขยะโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>๑. กิจกรรมการจัดการขยะดำเนินงานยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้แนวทางประหยัด ใช้ของที่มีในท้องถิ่น พึ่งพาตนเอง เรียบง่ายแต่มีประสิทธิภาพ เช่น ใช้โอ่งเก่ามาทำเป็นภาชนะรวบรวมหลอดไฟ การทำหลุมหมักขยะอินทรีย์อย่างง่ายไม่ต้องซื้อวงซีเมนต์ เป็นต้น</p> <p>๒. มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถประยุกต์ใช้กับกิจกรรมการจัดการขยะได้อย่างเหมาะสม</p>
<p>๕.๒ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่การจัดการขยะ ๕ คะแนน</p>	<p>๑. ดำเนินกิจกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ควบคู่กับการจัดการขยะ หรือดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัน</p> <p>๒. ดำเนินกิจกรรมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ควบคู่กับการจัดการขยะ หรือดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกัน</p>	<p>๑. มีกิจกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ควบคู่กิจกรรมการจัดการขยะได้อย่างเหมาะสม หรือมีความเชื่อมโยงส่งเสริมกิจกรรมการจัดการขยะ เช่น การอนุรักษ์แหล่งน้ำ</p>

		<p>โดยการเก็บขยะ การรณรงค์ไม่ทิ้งขยะลงแหล่งน้ำ การไม่เผาขยะเพื่อลดมลพิษทางอากาศ เป็นต้น</p> <p>๒. มีกิจกรรมจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การเพิ่มพื้นที่สีเขียว การอนุรักษ์พันธุ์พืช การดูแลรักษาระบบนิเวศ ควบคู่กับการจัดการขยะ หรือมีความเชื่อมโยง เช่น ใช้ถุงนม ถุงขนมเพาะกล้าไม้ เพื่อใช้ปลูกเพิ่มพื้นที่สีเขียว กิจกรรมขยะอันตรายแลกเมล็ดพันธุ์พืชท้องถิ่น เพื่อให้คนปลูกและอนุรักษ์พันธุ์พืชท้องถิ่น เป็นต้น</p>
--	--	--